

Forsvarsutredningene - ærlige vurderinger eller forsøk på folkebedrag?

Einar Ebbesen

Kommandør (P)

Ifølge Bergens Tidende vil regjeringens forsvarspolitiske utvalg at seks nybygde MTB-er ikke skal tas i bruk. Når utvalgets rapport samtidig heter ”Et styrket forsvar,” føler jeg meg svært forvirret.

Det er 10 år siden jeg forlot Forsvaret, men jeg har verken mistet interesse eller forstand i forhold til det som var min profesjon gjennom 40 år. Trusselvurderinger, taktikk og nye våpensystemer har nok endret seg noe siden jeg gikk av. Imidlertid kan umulig teknologien ha endret seg i den grad at MTB-er ikke lenger er anvendelig på Norskekysten. Denne typen fartøyer er tvert imot nærmest skreddersydd for kysten vår. Når det videre blir hevdet at fartøyene er bygget for kald krig, at de aldri var ønsket av Forsvaret, men nærmest ble påtvunget, kjenner jeg meg overhodet ikke igjen.

Dette er såkalt selektiv hukommelse, eller sagt med rene ord - blank løgn.

Vil - vil ikke

Vår veltalende, men akk, så arrogante Forsvarssjef Sverre Diesen, sier til Bergensavisen 6. november at han har verdens beste samvittighet når han anbefaler at MTB-ene utfases. Han viser til at også to tidligere forsvarsstudier har frarådet anskaffelse av nye MTB-er.

Han burde skamme seg for å bruke tidligere forsvarsstudier som ”sannhetsvitner” for sitt syn, når det var han selv som var arkitekten bak dem. Samtidig gikk den sjømilitære ekspertisen i forsvarsledelsen, representert ved generalinspektørene for Sjøforsvaret, sterkt inn for MTB-ene. Førrige generalinspektør for Sjøforsvaret, kontreadmiral Kjell Birger Olsen, kjempet sågar en kamp helt inn i Stortinget for å beholde denne viktige kapasiteten i Marinen. Politikerne var enige med ham, og besluttet i 2003, med bred støtte, å bygge nye MTB-er.

Forsvarssjef Diesen burde også fortelle hvilken maritim ekspertise som har vært tilgjengelig i de to utredningene som nå er presentert, samt i hvilken grad den har fått slippe til med synspunkter i de skriftlige sluttrapportene.

Avisen viser til en pressekonferanse der mellom andre BT stilte spørsmål til generalinspektør for Sjøforsvaret, Jan Eirik Finseth, om hvorvidt det i hans miljø var bred enighet om å legge ned MTB-våpenet. Finseth rakk knapt å svare før Forsvarssjefen selv grep inn: Tydelig irritert fraba han seg kommentarer fra Vestlandet om at Forsvarsstaben i Oslo manglet sjømilitær

kompetanse. Han fastslo at Sjøforsvaret hadde en dyktig generalinspektør med god kompetanse.

Maritim munnkurv

Generalinspektøren er sikkert dyktig nok. Det hjelper bare så lite når han ikke tillates å si hva han - og resten av Sjøforsvaret - mener.

Derfor er det en særdeles drøy påstand når Forsvarssjefen hevder at anbefalingene om å skrote flunkende nye fartøyer til fem milliarder kroner er helt på linje med Forsvarets egne meninger. Jeg tviler på om det er mulig å finne en eneste marineoffiser, med operativ erfaring fra norskekysten, som ikke ser behovet for MTB-ene.

Formann i Forsvarpolitisk utvalg, Siri Bjerke, hevder at MTB-ene er en konstruksjon fra den kalde krigen. Det utsagnet viser både manglende historiske kunnskaper og grunnleggende forståelse for hvor store sjøområder Norge skal ivareta. De nye MTB-ene har en enorm mobilitet, som delvis kan kompensere for de allerede altfor få marinefartøyene vi har på vår lange kyst. Det har hele tiden vært MTB-enes styrke å kunne operere med høy mobilitet i skjermet farvann, og med dagens våpenlast er MTB-ene en reell trussel som ingen angriper kan overse.

Mektig nabo

Utvalget peker på at andre fartøy og kapasiteter kan gjøre samme jobb. Hva er det utvalget sikter til? De kan ikke for alvor mene at fly kan ivareta oppgavene på havet rundt for eksempel olje- og gassinstallasjoner? Det er også grenser for hva noen få fregatter kan dekke av landets enorme interesseområde. Og hvis det er manglende fiender i trusselbildet som rettferdiggjør å avskaffe MTB-er, har vi i hvert fall ikke behov for å styrke Hæren, slik som utvalget har anbefalt.

Regjeringen har sagt at nordområdene skal prioriteres. Når vi ser på hva som er under utvikling i forbindelse med utnyttelsen av økonomiske ressurser i nordområdet, må man undres over utvalgets prioriteringer. Prioriteringene blir desto mer uforståelige når vi ser at Russland bygger opp sin marine og viser muskler ved stadig hyppigere flyginger langs grensene til andre land. Russernes intensjon og interesse i nordområdet bør det heller ikke herske noen tvil om etter at de plantet sitt flagg på Nordpolen.

Nytt på nytt

Gjennom flere år har vi redusert vårt forsvar, slik at vi ikke lenger har noen troverdighet. Det forsvaret vi har i dag er ikke lenger i stand til å ivareta

nasjonens grunnleggende forsvarsbehov. Igjen ser vi historien gjenta seg: Begivenhetene går i sykluser, mens evnen til å lære av forgjengeres feil avtar proporsjonalt med avstanden til dem i tid. Som i mellomkrigsårene er vi på nytt i ferd med å rasere forsvaret. For hvert år som går svekkes forsvarsevnen, og vi står igjen med et militært forsvar som i størrelse er mindre enn mellomkrigstidens nøytralitetsvern.

Hvordan er det mulig å kalle innstillingen fra forsvarspolitisk utvalg ”Et styrket Forsvar”? Venter noen at vi skal tro på tesen om at jo mer vi bygger Forsvaret ned, jo sterkere blir det?

I så fall har noen lykket med sitt folkebedrag!